Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

Commissie Defensie

Aan de staatssecretaris van Defensie

Plaats en datum:	Den Haag, 16 november 2026
Betreft:	Zevende voortgangsrapportage vervanging onderzeebootcapaciteit.
Ons kenmerk:	2026Z24415/2026D57782

Geachte heer Boswijk,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Defensie van 12 november 2026 is gesproken over de zevende voortgangsrapportage vervanging onderzeebootcapaciteit.

De commissie heeft besloten u te verzoeken de Kamer voor het kerstreces schriftelijk een antwoord te geven op de in de bijlage van deze brief opgenomen vragen over de zevende voortgangsrapportage vervanging onderzeebootcapaciteit. De commissie doet het verzoek om de antwoorden op deze vragen zo veel mogelijk openbaar te delen.

Bij deze breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Defensie,

T.N.J. de Lange

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.def@tweedekamer.nl

Bijlage

1. Wat zijn de redenen dat er meer tijd nodig was om een gebalanceerd ontwerp overeen te komen?
2. Welke gevolgen heeft deze vertraging van een half jaar zo vroeg in het project voor de planning en het budget?
3. Kan nader worden geduid en onderbouwd waarop Naval Group de conclusie baseert dat de planning nog voldoende robuust is om dit op te vangen?
4. Wat wordt verstaan onder een ‘acceptabel risico’ om met de detailed engineering te kunnen beginnen en hoe wordt dat bepaald?
5. Welke aanvullende studies voeren Naval Group en TNO op dit punt nog uit, en wanneer worden de resultaten verwacht?
6. Zijn er in de afgelopen periode budgettaire tegenvallers opgetreden?
7. Hoe wordt invulling gegeven aan de aanbeveling van de ADR om expliciet met de Kamer af te stemmen welke mate van gedetailleerdheid betracht moet worden bij het verstrekken van informatie over risico’s en in welke mate deze informatie openbaar of vertrouwelijk verstrekt moet worden?
8. Welke mogelijkheden ziet u om de Kamer meer openbare informatie te verschaffen over het budget, de planning en de risico’s van dit groot project?
9. Wat is de actuele omvang van het totale beschikbare budget nu het exploitatiebudget voor het onderhoud van de zwaargewicht torpedo is overgeheveld?
10. Hoe, wanneer en door wie wordt de toereikendheid van het totale levensduurkostenbudget bepaald gedurende de uitvoering van dit project? En hoe wordt de Kamer daarover geïnformeerd?
11. Kunt u reageren op de constatering van de ADR dat het beschikbare bedrag om onbenoemde risico’s te kunnen opvangen op dit moment zeer beperkt is, zowel in relatie tot het investeringsbudget als in relatie tot het instandhoudingsbudget?
12. Herkent u zich in de constatering van de ADR dat de Tweede Kamer ook in de vertrouwelijke bijlage beperkt wordt geïnformeerd over de risico’s? Zo ja, hoe kan dat verbeterd worden? Zo nee, waarom niet?
13. Kunt u verduidelijken waarom de aanschaf van de F21 HWT-torpedo’s door Nederland mogelijkheden biedt tot het onderzoeken van een toekomstige samenwerking tussen het Franse DGA en Defensie? Hoe kan deze samenwerking eruitzien en hoe ver reikt deze (ook breder dan VOZBT)?
14. Ligt de verantwoordelijkheid voor voldoende trainingsmiddelen (zoals simulatoren) bij Naval Group of bij Defensie zelf?
15. Bij welk van de onderdelen trainingsmiddelen, instandhoudingsmiddelen, operationele ondersteuning en personele capaciteit zal de uitdaging het grootst zijn om er gedurende de transitiefase in voldoende mate in te voorzien?
16. Hoe verhoudt de planning van de ontwikkeling van het Joint Strike Missile - Submarine Launched (JSM-SL) zich tot de planning van programma VOZBT en hoe worden de raakvlakken tussen deze twee projecten beheerst?
17. Wat is het scenario indien er tijdens de bouw van de onderzeeboten van de Orka klasse nog te veel onzekerheid is over de ontwikkeling van het JSM-SL, respectievelijk er bij het gereedkomen van nieuwe onderzeeërs nog geen JSM-SL beschikbaar is?
18. Gaan ook Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen profiteren van het meedoen aan JSM-SL? Zo ja, hoe?
19. Is het mogelijk dat de Orka-klasse ook geschikt kan zijn voor het uitvoeren van nucleaire taken?
20. In hoeverre hebben ook Nederlandse kennisinstituten inmiddels afspraken kunnen vastleggen in het kader van het project VOZBT?
21. Hoe wordt gemonitord en gerapporteerd of de in de ICA opgenomen partijen tevreden zijn met de al dan niet gesloten framework agreements met Naval Group?
22. Welke betrokkenheid heeft de overheid bij het bewerkstelligen dat Nederlandse industrie en kennisinstellingen voldoende kunnen participeren in het kader van VOZBT?
23. Met welk bedrag is de ICA opgehoogd naar aanleiding van de verwerving van de F-21 torpedo’s? Welke (Nederlandse) bedrijven zullen daar naar verwachting in welke mate van profiteren?
24. Heeft het kabinet doelen en streefwaarden ten aanzien van de waarde van VOZBT gerelateerde orders die in de realisatiefase en in de instandhoudingsfase bij Nederlandse bedrijven terecht zouden moeten komen?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.def@tweedekamer.nl